

Bibliografi og Ikonografi 1864. Udgivet af Det kongelige Bibliotek, København, og Det Slesvig-Holstenske Landsbibliotek, Kiel. (Karl Wachholtz Verlag, Neumünster, 1970). 361 s. + 47 tvlr.

Denne dansk-tyske coproduktion i anledning af 100-året for krigen 1864 har været otte år undervejs. Indsamlingsarbejdet blev begyndt 1962, og redaktionen blev afsluttet 1965 – idet dog en del publikationer fra 1966 senere er medtaget. Fra dansk side har ledelsen været lagt i hænderne på – for bibliografiens vedkommende – afdelingsleder Mogens Haugsted og førstebibliotekar Nils-Henning Jeppesen, Det kgl. Bibliotek, for ikonografien konservator Jesper Engelstoft og førstebibliotekar Bjørn Ochsner, ligeledes KB, fra tysk side henholdsvis professor Olaf Klose og biblioteksreferent Heinz Rautenberg. Endvidere har historikere og biblioteksfolk fungeret som rådgivere. I to fortræffelige indledninger skildrer professorerne Troels Fink og Alexander Scharff de politiske og folkelige forudsætninger for begivenhederne i 1864.

Bibliografien rummer i over 3.400 titler »med tilnærmelsesvis fuldstændighed« alle trykte værker m. v., som behandler tiden 13. november 1863 (Novemberforfatningens vedtagelse) til 16. november 1864 (udvekslingen af fredstraktatens ratifikationer), dog kun for såvidt de er udsendt i Danmark, Tyskland og Østrig. Fra andre europæiske lande er stof medtaget i det omfang, det findes på Statsbiblioteket i Århus samt KB og SHL. Håndskrifter er udeladt og desuden skønlitteratur (hvad der egentlig ville have været morsomt at have med), prædikener og avisartikler. Af de to sidste grupper er en del siden kommet i bogform og er så naturligvis regi-

streret. Det bør fremhæves, at man fra tysk side har medtaget disputatser (dissertationer), også udtrykte.

Værkets virkelige nyindvinding er vel den, at der til bibliografien er føjet en ikonografi. Den fortegner samtlige billeder uanset grafisk teknik (kobberstik, radering, træsnit, fotografi, fotografvure såvel som maleri). Datidige billeder er blevet systematisk eftersporet i Danmark, Slesvig-Holsten, Hamborg og Wien. Senere »historiemalerier« er holdt udenfor, selv om grænsen er flydende.

Bibliografien er forsynet med et alfabetisk forfatter- og titelregister, ikonografien med et tilsvarende over billedserier, billedtitler, forfattere, forlæggere, kunstnere, personer, steder, stikord, trykkere samt tidsskrifter og værker, fra hvilke billeder er medtaget.

En diskussion om dette pragtværk – for et pragtværk er det – vil nok være halsløs gerning med så mange eksperter som implicerede. Man kunne måske spørge, om sagen er så megen kraft værd. Interessen er nok begrænset, så meget mere som vel størsteparten af titlerne i forvejen ikke var utilgængelige, omend nok spredte. Som et eksempel på en emnebibliografi, der bør få efterfølgere, er bogen imidlertid fornem. Ikke mindst giver de 47 sider billedtavler et udmærket indtryk af ikonografiens mangfoldighed.

Finn H. Lauridsen

Peter Schou: Skivekredsens politiske historie til 1920. (Skive Folkeblads Bogtrykkeri, 1971). 143 s.

Skive Folkeblads tidligere forretningsfører Peter Schou har i sit otium med energi optaget et historisk-politisk forfatterskab. En ny frugt heraf er en bog om Sallings politiske historie.